

Pohod 100 slepih in slabovidnih po Ljubljani

1. Križanke

Križanke je skupno ime za kompleks nekdanjega samostana nemškega viteškega reda »križnikov«, ki se je naselil v Ljubljani v 13. stoletju in po katerem so tudi dobile ime. Po drugi svetovni vojni so Križanke bile dodeljene Ljubljanskemu festivalu ter Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo.

Prenovo Križank je izvedel Plečnik s študenti v sredini 20. stoletja in se pri tem zgledoval po načelih renesančnih arhitektov. V samostanski zid je dal vgraditi vrsto oken in tako omogočil pogled v notranjost. Ob cerkvi je prostor za razstavo arheoloških ostankov. Dvorišče za cerkvijo je predvidel za komorne prireditve in izvirno oblikoval tlak ter zanimive stenske svetilke na fasadah atrija. Uredili so tudi poletno gledališče ter gostinski lokal na glavnem dvorišču, ki se imenuje Plečnikov hram. Leta 1986 so bile razglašene za kulturni spomenik lokalnega pomena, leta 2016 pa za kulturni spomenik državnega pomena.

2. Kongresni trg

Kongresni trg je dobil ime po Ljubljanskem kongresu leta 1821, na katerem so se sestali takratni pomembnejši evropski politični predstavniki.

Pomembnejše stavbe okrog trga so Kazina (severna stran), Slovenska filharmonija, stavba Slovenske matice, Uršulinska cerkev s samostanom, v katerem sta še Gimnazija Jožeta Plečnika in Šolski muzej, ter poslopje deželnega dvorca v Ljubljani, ki je sedež Univerze v Ljubljani (južna stran). Poleg Kongresnega trga se vije park Zvezda. V parku stoji replika Emonca oz. emonskega patricija in spomenik Sidro, ki je bil na to mesto postavljen leta 1954 kot obeležje priključitvi Primorske k matični domovini ter novejši Spomenik žrtvam vseh vojn iz leta 2017.

Na kongresnem trgu se odvijajo razne kulturne prireditve, kot bo kmalu npr. Festival Junij v Ljubljani, kjer bodo obiskovalci lahko uživali v umetnosti plesa, gledališča in glasbe, kot tudi športne prireditve, npr. avgusta je predvideno mednarodno prvenstvo iz odbojke na mivki. Pozimi na tem mestu postavijo drsališče.

3. Prešernov trg

Prešernov trg je poimenovan po slovenskem pesniku Francetu Prešernu. Nahaja se na levem bregu Ljubljanice ob Tromostovju, nasproti srednjeveškega mestnega jedra. Zaradi svoje lege je Prešernov trg ena najtranzitnejših točk v Ljubljani. Nanj se navezujejo številne ceste, ulice oziroma na nabrežja, kot npr. Petkovškovo nabrežje, Wolfova, Čopova in Trubarjeva ulica ter Miklošičeva cesta. Pomemben položaj na trgu zavzema Prešernov spomenik, delo Ivana Zajca in arhitekta Maksa Fabianija, odkrit leta 1905. Spomenik prikazuje Prešerna in nad njim muzo pesništva, ki drži lovorovo vejico. Z enega od pročelij na bližnji Wolfovi ulici proti njemu simbolično zre kip Prešernove ljubezni Primičeve Julije. Ob trgu stoji Cerkev Marijinega oznanjenja, pogosteje imenovana Frančiškanska cerkev, ki je ena izmed najbolj obiskanih ljubljanskih cerkva.

4. Mestna hiša (kjer nas bo ob 18.15 sprejel in pogostil župan mesta Ljubljana Zoran Janković)

Mestna hiša imenovana tudi Magistrat ali Rotovž, danes sedež Mestne občine Ljubljana, je bila zgrajena v poznem 15. stoletju. Pred mestno hišo stoji znan »Vodnjak treh kranjskih rek« ali Robbov vodnjak kiparja Francesca Robbe.

Pročelje stavbe odraža beneški vpliv. V preddverju Mestne hiše sta ohranjena poznogotska plošča z grbom, ki je ostanek stare stavbe in kip Herkula z levom iz poznega 17. stoletja, ki je nekoč stal na Herkulovem vodnjaku sredi Starega trga. V arkadah dvorišča je nameščen tudi Narcisov vodnjak, prav tako delo Francesca Robbe. Ob stopnišču je spomenik županu Ivanu Hribarju (1851 - 1941). Mestno hišo so konec 19. stoletja razširili s sosednjima stavbama ter preoblikovali v skupno poslopje, kateremu so dodali tudi novo sejno dvorano.

5. Stolnica Sv. Nikolaja

Stolnica svetega Nikolaja v Ljubljani je stolnica Nadškofije Ljubljana in župnijska cerkev Župnije Ljubljana - Sv. Nikolaj. Najprej je na tem mestu stala manjša romanska in za tem večja gotska cerkev. To so podrli in ohranili samo nekaj kamnitih spolij. Zgradili so baročno cerkev, naprej brez načrtovane kupole, ki so jo naknadno sezidali leta 1841. Stolnica je prostor kulturnih dogodkov in arhitekturno med najpomembnejšimi baročnimi spomeniki v državi.

Od dopolnitev, narejenih v 20. stoletju, so izjemna glavna vhodna vrata z upodobitvijo zgodovine Slovenije ter stranska vrata s portreti škofov. Od leta 2008 je zavarovana kot kulturni spomenik državnega pomena.

6. Mesarski most

Mesarski most je bil zgrajen leta 2010, namenjen pešcem in kolesarjem, saj povezuje Plečnikovo tržnico in Petkovškovo nabrežje. Stoji na mestu, kjer je pred skoraj 100 leti gradnjo mostu predvidel že arhitekt Jože Plečnik.

Most zaznamujejo kipi priznanega sodobnega slovenskega kiparja Jakova Brdarja.

Mesarski most je tudi najbolj znan po ograji, polni ključavnic zaljubljenih, na katerih so najpogosteje zapisane inicialke imen in datumi, ki označujejo začetke partnerskih vez. Nešteti zaljubljeni so na njem s ključavnicami simbolično zaklenili svojo ljubezen in nato ključke odvrkli v reko Ljubljanico, ki teče pod njim.

7. Trg republike

Nekoč imenovan Trg revolucije je danes Trg republike, ki s stavbo parlamenta predstavlja politično središče Slovenije. Leta 1960 ga je zasnoval arhitekt Edvard Ravnikar. Trg poleg parlamenta obdajajo še Ljubljanska banka s Cankarjevim domom v ozadju, stolpnici TR3, ter poslopje veleblagovnice Maximarket. V središču trga je obsežna ploščad, namenjena množičnim zborovanjem. 26. junija 1991 je predsednik Milan Kučan na trgu razglasil samostojnost Slovenije, pri čemer je bila prvič javno dvignjena nova zastava Slovenije. Na tem mestu se vsako leto odvijajo slovesnosti ob obletnici pomembnega dogodka. Junija 2014 je bil trg razglašen za kulturni spomenik državnega pomena.

Ob robu trga je več spomenikov, največji je spomenik Revolucije ali Spomenik boja proti okupatorju iz leta 1975, ki tehta kar 19 ton. V bližini so leta 1981 postavili še spomenik Edvardu Kardelju, pomembnejšemu slovenskemu politiku v jugoslovanskih časih.

8. Cankarjev dom

Cankarjev dom je največje slovensko kulturno in kongresno središče v Ljubljani, prav tako zgrajen po načrtih Edvarda Ravnikarja. V njem je pet dvoran za koncerte, gledališke predstave, filmske projekcije, kongrese ter avla za razstave, plese, knjižne sejme itd. Večina glavnih prostorov je razporejena pod zemljo, saj bi sicer bila stavba prevelika. Dvorane so poimenovane po znanih slovenskih ustvarjalcih: Gallusova, Linhartova, Kosovelova, Štihova dvorana in dvorana Duše Počkaj.

Na ploščadi pred zgradbo od leta 1982 stoji spomenik v obliki večplastne kovinske kocke, na kateri je upodobljen Ivan Cankar, enem največjih slovenskih književnikov, po katerem ima dom tudi ime.

Ob izkopavanju temeljev za sodobna poslopja Cankarjevega doma in sosednjih zgradb so našli na številne ostanke rimske Emone, na kar opozarjajo z granitnimi kockami oblikovani tlorisi na ploščadi pred vhodom.

9. Zveza medobčinskih društev slepih in slabovidnih Slovenije

Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije je invalidska organizacija, ustanovljena leta 1920, ki zastopa interese slepih in slabovidnih na državni ravni. Vse socialne programe in storitve za slepe in slabovidne izvajajo z namenom, da se lahko slepi in slabovidni čim bolj neodvisno in enakopravno vključujejo v družbeno okolje.

Leta 1995, ob njihovi 75. letnici obstoja, je Zveza prejela srebrni častni znak svobode Republike Slovenije.

Leta 2015 je Zveza izvedla projekt Knjižnica slepih in slabovidnih, ki je bil financiran iz Evropskega socialnega sklada. Glavni namen projekta je bil zagotoviti sodobne tehnične in organizacijske pogoje za delovanje nacionalne Knjižnice slepih in slabovidnih Minke Skaberne v novih ustrežnejših prostorih.